

Jaapani enelas

Jaapani enelal on palju eri värvi õite ja lehestikuga sorte. Õitseb sama aasta võrsetel sõltuvalt sordist juunist oktoobini. Kuna õisikud on kõige suuremad ja säravamad ning ka lehevärv kõige erksam noortel okstel, on lõikamise eesmärk panna põõsad kasvatama noori võrseid. Selleks tuleb nooremad põõsad igal varakevadel maani (u 5 cm kõrguselt) maha lõigata.

Suurel vanal põõsal lõigake seest 5–10 cm kõrguselt valikuliselt välja vanu jämedaid ja harunenud oksid. Puhastage põõsas ka peenikestest okstest, sest neile ei kasva ilusaid lehti ega õisi. Sellisel lõigatud põõsa jõud läheb alles jäänud tüüka uinuvatesse pungadesse, millest kasvavad jõulised noored võrsed.

Kindlasti tuleb maapinna lähedalt maha lõigata ilusate rohelise-punase-kollasekirjude lehtedega 'Macrophylla'. Põhjus, miks seda toredat sorti näeb sageli inetult lamandunud olekus, on just vale lõikamine. Ei tohi jätta 20–30 cm kõrgust tüügast: selle otsast kasvama hakanud uued võrsed vajuvad pikemaks sirgudes laiiali, sest 100–120 cm pikkune oks on raske. Kui ta algab maapinnalt, on ta tugev ega lamandu.

VEAD

- Kui jaapani enelaid üldse ei lõigata, on neil mõne aasta pärast suurte värvikate õisikute asemel kribu õiepuru. Säravkollaste lehtedega sordid on tuhmilt kollakasrohelised.
- Massiline viga: pärast õitsemist lõigatakse pruunistunud õisikud ära, sest "selline põõsas on ju kole". Selle tagajärjel hakkavad lõikekohast allpool arenema külgpungad, kasvab palju uusi võrseid ja oksa otsa tekib viht. Kui teid kuivanud õisikud siiski väga häirivad, siis lõigake need ära õisikurao kohalt. Niipea kui lõikate kaugemalt läbi oksa, hakkavad kohe arenema uued võrsed.

Thunbergi kukerpuu

Thunbergi kukerpuu on ilusate kaarjate okstega põõsas, sügisel ja talvel kaunistavad teda punased viljad. Rohkesti on eri värvi lehestikuga sorte. Lõikamise eesmärk on saada erksavärviliste lehtedega sihvakaid oksid. Õitseb eelmise aasta okstel, sinna tekivad ka viljad.

Kukerpuul lõigake kevadel maapinna lähedalt välja vanu jämedaid ja harunenud oksid.

Lõigake põõsast üle aasta välja vanu jämedaid ja harunenud oksid. Lõigake oksad maani maha.

Samas võib Thunbergi kukerpuud edukalt pügada, kuna ta haruneb hästi. Seda tehke siis, kui temast on hekk või tahate põõsa vormi lõigata.

Aga leidub ka kindla vormiga sorte. Näiteks vajab püramiidne 'Erecta', mille oksad kasvavad püstiselt, vaid vormist välja kaardunud okste lõikamist. Väikestel ke-ravormidel 'Atropurpurea Nana', 'Bagatelle' jt tuleb samuti lõigata vaid üksikuid võra piirilt välja ulatuvaid oksid.

Vana põõsa noorendamiseks lõigake umbes kaks kolmandiku vanu oksid maapinna lähedalt maha, kuid ärge kunagi kogu põõsast maha lõigake.

VEAD

- Põõsal kärbitakse oksid, mistõttu ei teki ilusaid kaarjaid oksid ning sügisel punaseid vilju, kuna õitega oksad eemaldatai.

Põõsasmaran

Põõsasmaranad õitsevad katkematult jaanipäevast hilissügiseni. Lõikamise eesmärk on saada hästi palju õisi. Õitseb eelmise aasta okstel.

Paari aasta tagant lõigake põõsast välja maapinna lähedalt vanemaid jämedamaid ja harunenud oksid. Samuti eemaldage peenikest oksad, mis raiskavad kasvuenergiat, aga õitsevad nirult.

Põõsasmarana oks on liiga kõrgelt lõigatud, lõikekohale tekkinud kasvudest on suve jooksul tekkinud pusa, milles olevad peened oksad ei õitse.

VEAD

- Oks lõigatakse ära liiga kõrgelt, lõikekohale tekib uutest kasvudest suve jooksul pusa, milles olevad peened oksad ei õitse.
- Põõsast kärbitakse. Selline põõsas ei õitse või õitseb väga vähe, sest õiepungadega oksad on eemaldatud.
- Sügisel lõigatakse põõsast ära pruunistunud õisikud. See soodustab külgekste arengut, tekib palju peenikesi nirult õitsevaid oksid. Kuivanud õisikud varisevad kevadel ise, need võib põõsast ka luuaga ära pühkida.

Lõigatud põõsad vajavad jõudu uute okste kasvatamiseks, selleks andke neile kevadel kompostmulda või mõnd aia kompleksväetist. Kuid ärge liialdage, üleväetatud põõsas kaotab oma liigiomase kuju, aastakasvud on liiga võimsad ja põõsas vananeb kiiremini.